

ՏԵՍԶԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆԻՆ. ՏԱՐԵՇՐԶԱՆ 1938-1939

նազան խնդիրներով: Հուսկ, ներկայ հայուն ցաւը զիտակցօրէն ըմբռնելով, օտար ամբար տակ տը-ւայտող ու մասնաւորապէս Ֆրանսայի ասպնջակա-նութիւնը վայելող հայ դաղթականին տուաւ շա-հեկան խրատներ ճանշնալու եւ նախընտրելու իս-կական Ֆրանսացին եւ չընտելանալու խորթ դաղա-փարներու եւ սկզբունքներու, որոնք առաջ չեն դար հարազատ աղբիւրէ:

Վսեմ. Երանաւորին ճառէն վերջ, զեղարուես-տական բաժինն ամբողջացնելու համար Վահէ ձին-կէօղեան, նախկին սան Մուրատեան վարժարանիս եւ այժմ ուսանող Փարիզի Երաժշտանոցին, նուա-զեց ջութակով, ընկերակցութեամբ դաշնամուրի, Պր. Մ. Ալէքսանի սրտակեղեք «Իդէլ» եւ Տըւորաքի «Իմօրէնք»ը — ասպնջոյցը տալով իր փայլուն ար-ուեստին: Յետոյ շրջանաւարտներէն երկուքը՝ Ստե-փան Պողոսեան հայերէն եւ ժիրայր Սիւրմէնեան Ֆրանսերէն, իրենց բոլոր ընկերներուն կողմէն ար-տայայտեցին երախտադրութեան զգացումը եւ շնորհակալութիւնը վարժարանին Տեսչութեան հանդէպ, խոստանալով հաւատարիմ մնալ իւրա-ցուցած ողջամիտ սկզբունքներուն եւ ծաւալելու զանոնք ասպնջային իրենց շուրջը: Ապա դարձեալ նոյն Ստեփան Պողոսեան, օժտուած մեղոյշ եւ ա-

խորթելի ձայնով, վերջին անգամ մ'ալ իր աշա-կերտի հանգամանքով երգեց Ժ. Պիղէի Նատրի երգը եւ Պր. Գ. Մ. Ալէքսանի վերջերս յօրինած զուարթ եւ քնքուշ «Նազեր»ը:

Ապա վարժարանիս տեսուչ Հ. Սահակ Վ. իր հուսկ բանքն ուղղեց շրջանաւարտներուն, յորդո-րելով զանոնք միշտ կապուած մնալու իրենց մտա-ւորական ու բարոյական ցանկալի բոյնին ուր սնունդ առին, մեծցան ու պատրաստուեցան իրենց հոգիները կեանքի պայքարին մէջ նետուելու: Եր-չեցուց անոնց իր շատ անգամ յեղյեղած սկզբունք-ները ծառայելու ազգին ճշմարիտ ազգասիրու-թեամբ եւ անհահանգիր ոգւով:

Վարժարանիս Ուսումնապետ Հ. Յակոբոս Վ. Բոսպոլյըքեան ներկայացուց տարեկան ուսումնա-կան արդիւնքը բեղուն իր ներքին ուսումնական կեանքով եւ հանգէսներու սարքումով: Աշակեր-տութեան թիւը այս տարի բարձրացած էր 97-ի, որոնց մեծամասութիւնը Բարեղէն եւ Մարտիրոս-յէն էր: Կային նաեւ Պարսկաստանէն, Ռումանիա-յէն եւ Ամերիկայէն, ուր պիտի վերադառնան ա-նոնք զարգացած մեր տոհմային եւ միջազգային դի-տական բարձր միջավայրին ոգիով, ըլլալու համար կարեւոր ուժեր զաղութահայութեան ազգապահ-

ՍԵՒՐԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎՐԺՐՆԻ ՏԵՍԶԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱԽԱՐՏՆԵՐԸ ՏԱՐԵՇՐԶԱՆ 1938 - 1939

Ա. կարգ. Ոստած, ծախէթ աջ.
Հ. ԽԱԶԱՏՈՒՐ Վ. ՎՐԺԱՆԵՍԵԱՆ՝ Մատակարար. — Պր. Զ. ԽԱԶԱՏԵԱՆ՝ Գաղաքական Տեսուչ. —
Հ. ՍԱՀԱԿ Վ. ՏԵՐ — ՄՈՎՍԵՍԵԱՆ՝ Տեսուչ. — Հ. ՅԱԿՈԲՈՍ Վ. ԲՈՍՊՈԼՅԵՔԵԱՆ՝ Ուսումնապետ. —
Հ. ՄԵՍՐՈՊ ԶԱՆԱՇԵԱՆ՝ Օգնական եւ Հայ Լեզուի եւ մատենագր. ուսուցիչ:

Բ. կարգ, ոտքի վրայ	Ծն. Կ. Պոլիս	1920	Մուտք ի վրժին. 1936
ՍԻՐՄԵՆԵԱՆ ԺԻՐԱՅՐ	» Պաթում	1920	» » 1935
ԱՅՏՆԵԱՆ ԵՓՐԵՄ	» Մէշէտ	1918	» » 1937
ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՆՈՒՊԱՐ	» Զմիւռնիա	1920	» » 1933
ՊՕՂՈՍԵԱՆ ՍՏԵՓԱՆ	» Կ. Պոլիս	1922	» » 1935
ՄԱՏԹԻՈՍԵԱՆ ԼՈՐԻՍ	» Պրուսա	1920	» » 1935
Գ. կարգ. ԲԱՅԵՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ	» Պէյրութ	1922	» » 1934
ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ ԲՐԻՍՏԱՓՈՐ	» Կ. Պոլիս	1923	» » 1932
ՏԱՄԼԱՄԵԱՆ ՎԱՀԷ	» Զմիւռնիա	1921	» » 1937
ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ			

պանման դործին մէջ: Յոյց տուաւ համաօտիւ թէ ինչպէս Մուրատեան վարժարանը պայքար կը մղէ շարունակ Բարեղի պէս կեղրոնի մը մէջ օտարաց-ման եւ ձուլումի ամէն վտանգներուն դէմ, աւան-դելով մայրենի լեզուին հետ ազգային քաղաքական կեանքին անցուղարձերը հին ու նոր շրջաններու, ինչպէս նաեւ հայ մշակութի պատմութիւնը՝ գրա-կան կարկառուն դէմքերու ուսումնասիրութեամբ եւ ճաշակումով: Մուրատեան վարժարանը իր Ու-սուցչական կազմով հայ ու Ֆրանսական՝ Բարեղի սուցչական վարժարաններու մրցակից է եւ յաճախ

զերազանց արդիւնքով երեւան կու գայ իր ներքին ուժը կազմող կարգապահական զօրութեամբը եւ ուսումնական լուրջ ու զիտակից առաջնորդու-թեամբը: Ասոր փայլուն ապացոյցն էր դարձեալ այս տարուան Պետական քննութեանց ներկայա-ցած աշակերտներու ձեռք բերած յաջողութիւնը:

Նախ քան պարզեւնելու բաշխումը արժանիքի կարգով, Ուսումնապետ Վ. Շահումեան կողմէն հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր այն միութիւններուն կամ անհատներուն, որոնք հաճած էին մասնակցիլ ինքնակամ մրցանակներու

բաժնին: Նախ Մխիթարեան Մխարանութեանս զը-
լուխ Գերպ. Արքայ, որ ինչպէս ուրիշ տարիներ
բազմաթիւ զըբերէն զատ, զըկած էր մէկ ոսկի եւ
մէկ արծաթ մետալ վարքի եւ ջանասիրութեան
մէջ առաջին հանդիսացողներուն: Յետոյ Բարիդի
Քաղաքապետութեան, նոյնպէս Սեւրի քաղաքապե-
տարանին, Ալլիանս Փրանսէզ-ի, Տանթէ Ալիկիերի
Ընկերութեան, Մ. Ռ. Ն. Աշակերտաց Միութե-
ան, Պր. Չատիկ իմանաւանի, Պ. Երուանդ
Պարկեմանի, Պր. Տիւրան Լուսարարի, եւ Օր.
Կարախանի, որոնք ամէնքն ալ քաջալերելու հա-
մար վարժարանիս աշակերտութիւնը հաճած էին
զեղեցիկ նուէրներ կամ զըբեր ընծայել:

Թուեց ապա այս տարուան շրջանաւարտ աշա-
կերտները, որոնք, թուով 9 հոգի, ներկայանալով
պետական քննութեանց՝ յաջողեցան հինգ հոգի իննի
վրայ, Փրանսական վարժարաններէ ելած աշա-
կերտներու վրայ շատ մեծ առաւելութեամբ, փա-
ռաւորելով անդամ մ'ալ հայ անունը Եւրոպայի
Գիտութեան ուստանին մէջ եւ պարծանք հանդիսա-
նալով Մուրատեան վարժարանին: Դիտելի է որ
յաջողութիւն զանոնքներու թիւը երկու աւելի պիտի
ըլլար, եթէ այս տարի բացառիկ խստութիւն չը-
նէին օտարականներու հանդէպ:

Իսկ հետեւեալ պատկերը կը ցուցնէ միւս վեց
դասարաններու առաջին երեքը որոնք մրցանակի
արժանացան.

- Բ. Դասէն — Ա. Նօտարեան Մուրատ
Բ. Պօզաճեան Վարուժան
Գ. Յարութեան Սեպուհ
Գ. Դասէն — Ա. իմաստութեան Գառնիկ
Բ. իմաստութեան Վաղարշ
Գ. Մինասեան Եղուարդ
Գ. Դասէն — Ա. Լուսարարեան Արմէն
Բ. Փափաղեան Գրիգոր
Գ. Զահրէճեան Պօղոս
Ե. Դասէն — Ա. Դաւութեան Յովհաննէս
Բ. Սեւիկեան Արիս
Գ. Գոճապալեան Յովհաննէս
Զ. Դասէն — Ա. Գոյունեան Վարուժան
Բ. Տէր-Արսլանեան Յովհաննէս
Գ. Միքայելեան Հայկ
Ե. Դասէն — Ա. Երամօֆ Արթո
Բ. Սեւիկեան Յովհաննէս
Գ. Գարալանեան Խոի

Բարի վարքի եւ ջանասիրութեան մէջ ոսկի
մետալի արժանացաւ Պարկեման Աղդէ, եւ արծաթ
մետալի՝ Քէշիկեան Լեւոն:

Հանդէսը փակուեցաւ ծնողաց եւ աշակերտնե-
րու ընդհանուր խանդավառութեան մէջ:

Հ. Մ. ՃԱՆԱՇԵԱՆ

Գ. ՄԽԻԹ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ — ՀԱՆԵՊ 25 Յունիս

Ամալեւելի հանդէսը տեղի ունեցաւ խանդավառ
մթնոլորտով մը Լատինաց եկեղեցւոյ սրահին մէջ՝
հոն բազմութեան մը ներկայութեան, նախագա-
հութեամբ Արհի. Գրիգոր Արքեպս. Հինտիէի. իր
ներկայացուցիչը զըկած էր Գերաշն. Արտաւազը Ս.
քաղաքէս բացակայելով դադրականներու դործով:
Ներկայներուն մէջ կային՝ Պրն. Ռ. Հինտիէ,
Կալուածոց Յանձնարարի անդամները, Աղբա-
տախանաբ, Տքթ. Վ. Մինասեան, Տքթ. Պապի-
կեան, Տքթ. Ա. իմաստութեան եւ ուրիշներ, աշա-
կերտաց ծնողներ, բարեկամներ, եւս:

Հանդէսին բացման, աշակերտներէն Քիւրիէ-
լեան, հակիրճ խօսքեր ուղղեց հասարակութեան,
շնորհակալ ըլլալով որ խուռն դիմած էին պատ-
ուելու աշակերտական հանդէսը, որուն յաջողու-
թեան համար վարժարանի Տեսչութիւնը ամէն
ջանը դրածադրած էր, կրթելով զանոնք յատուկ
խնամքով հայերէնէն զատ օտար լեզուներու ամ-
բողջական տիրապետութեան մէջ:

Աշակերտները բեմադրեցին երգախառն կատա-
կերգութիւն մը եւ ապա զուեշտ մը, երկուքն ալ
Փրանսերէն, որոնց տուին հնչման այնպիսի կատա-
րելութիւն եւ տիրապետութիւն այդ լեզուին, որ
անակնկալի բերաւ ամբողջ հասարակութիւնը: Ի-
րենց յաջող գերերուն մէջ խոր գնահատանքի եւ
ծափերու արժանացան՝ Ա. Քիւրիէլեան, Բ. Ոսպի-
կեան, Ժ. Աճէմեան, Գ. Շահինեան, Է. Շահվէ-
քիլեան, Յ. Գաղարճեան:

Հայերէն ներկայացուցին «Հոսանուտ» կատա-
կերգութիւնը, ուր նոյնպէս յաջող էին՝ Կ. Գարա-
լան, Յ. Քիւրիէլեան, Բ. Վարդանեան:

Արարեւելի լեզուով Լամարթինի մէկ քերթ-
ուածն արտասանեց Ռ. Միսիրեան, արարախօս
հանդիսականները իսկական զարմացումի մատնելով
ձեռք բերած ամենակատարեալ հնչման եւ առողա-
նութեան համար:

Հարկ չկայ ըսել թէ ո՞րքան խանդավառութիւն
զգաց հասարակութիւնը այդ ամբողջ բեմադրու-
թենէն:

Ամէն ոք զոհութեամբ եւ զարմացումով կը
նկատէր զըլալի եւ մեծ յառաջդիմութիւնը աշա-
կերտաց. ինչ որ գուշակել տուած էր տարւոյն
սկիզբէն՝ հարկերի չափ առաւելութիւնը աշակեր-
տութեան անցեալ տարւոյն վրայ. 150էն 242:

Աշակերտութիւնը բաժնուած էր 9 դասարանի.
Վարչութեան կ'օժանդակէր Ուսուցչական մարմին
մը, որոնցմէ 7ը տեւական եւ 5ը այցելու:

Ով որ մօտէն հետեւեցաւ վարժարանի ներքին
կեանքին, զգաց թէ ազգային ընտանեկան տաք
մթնոլորտ մ'է որ հոն կը տիրէ, հովանիին տակ
Մխիթարեան բարի Հայերուն որոնք մեր տղոց
մտքին եւ սրտին կրթութեան զոհուած են ամբող-
ջապէս. եւ այդ է որ կը բացատրէ դաշտնիքը
իրենց ամենամեծ յաջողութեան:

Թողով տարեկան ներքին եւ Ժողովրդական
հանդէսները ազգային տօներուն, կադանդին, բա-
րեկենդանին առթիւ, ամալեւելի հանդէսին տալա-
ւորութիւնն է որ կ'ուզեմ հաղորդել «Բաղմալէպ»ի
պատուական ընթերցողներուն, ի խղճէ վկայելով
թէ հիանալի էր հանդէսը. թէ ան թատերական
ձեւին տակ՝ լեզուական ու կրթական ամենադե-
ղեցիկ եւ յաջող ցուցադրութիւն մ'էր աշակերտու-
թեան կատարած զըլալի յառաջդիմութեան, վեր-
ջապէս դպրոցական առատ եւ բարձրորակ հունձք
մը որ ուրախութիւն եղաւ հասարակութեան եւ
պսակ մեր վաստակաւոր Հայերուն:

ՀԱՆԵՊ 25

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Ախարոն Տաուրեան. — Պոհմականք. (քերթուած-
ներ) Տպ. Ա. Տէր Յակոբեան — Բարիդ, 1939,
էջ 156, գ. 25 ֆր.

Ա. Անդրեասեան. — Սպիտակ Արդարութիւն. պատ-
մութեան. Տպ. «Նոր Օր»-ի, Ֆրէզնոյ. 1938,
էջ 259, գ. 1 տուար.

Արշամ Տաւրեան. — Բանաստեղծին ձայնը. Պար-
բերակը մտածման, քննադատութեան եւ
գրականութեան. հատ Ա. Տպ. Սահակ-Մե-
րոպ. Գահիրէ, 1938, էջ 64, գ. 5 Ե. Դ.

Օ. Զարմուի. — Ածու (գաղտնական արտասանու-
թիւններ). Տպ. «Ռազմիրայ», Սոֆիա, 1938,
էջ 32, գ. 3 ֆր.

Վարդան Եղիշեան. — Աստուածաբալ քաղաք
(նշխարներ). Տպ. Ա. Տէր Յակոբեան, Բարիդ,
1939, էջ 256, գ. 20 ֆր.

Վահրամ Սօփեան. — Լոյս եւ Ստուեր. Տպ. Նի-
ւորք, 1939, էջ 74, գ. 1.50 տուար.

Տիրան Ե. Ալեքսանեան. — Արշակ Զօյանեան. Տպ.
«Պարթեւոն». Աթէնք, 1939, էջ 83.

Արմենակ Գրիգոր. — Մանուկ-
ներու գիրքը. Ա. հատ. Տպ. Շնորհաբան.
Ամերիկեան տպոյն. Պէյրութ, էջ 240, գ. 1 տ.
Լեւոն Լանիս. — Մեր ձամբան. Գաղպէկ, Լարս,
Վատիկանի վրայ. զրուակներ պատերազմի օրե-
րէն. Տպ. «Ասթորիա» Տուրքէ, 1938, էջ 197,
գ. 1 տուար.

Կրօն Մ. Զաքարեան. — Լեւոն ընտանիք մը. էջ
մը Պոլսահայ կեանքէ. 1887-1913. Տպ. Նի-
ւորք, 1938, էջ 40, գ. 40 տէնթ.

Կոմիտաս Վարդապետ. — Քնարեղբայրներ. նե-
րած. Բ. Աղստեանի. մշակույթ մատենաշարի
Բ. 10, Կ. Պոլիս, 1939, էջ 72, գ. 0.50 տուար.

Հ. Մ. Պաուրեան (Խմբ.). — Գաղութահայ տա-
րեկներ. Ա. տարի, 1939, Տպ. «Հայ Մամուլ»,
Պոլսէ, 1939, էջ 290, գ. 4 գ. ֆր.

Ֆերապ. — Տուրքանքներ (1930-1935) քերթուած-
ներ. Տպ. Սիւրիան. Ա. Քիթապճեան. Մարսէյ,
1938, էջ 30, գ. 4 ֆր.

Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. — Տիեզերական Կախար-
դապի. Տպ. «Ոսկեհատ» Գահիրէ, էջ 160,
գ. 3 չիլին.

Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. — Տիեզերական սեռա-
դիտակ. 2 հատ. Տպ. Ոսկեհատ. Գահիրէ,
գ. 13 չիլին.

Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. — Տիեզերական երա-
զան. համայնազգայնական տեսիլներու եւ
երգերու. Տպ. Ոսկեհատ. Գահիրէ, էջ 320,
գ. 7 չիլին.

Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. — Տիեզերական բաղա-
դապի. Տպ. «Ոսկեհատ» Գահիրէ, էջ 448,
գ. 10 չիլին.

Արտաշէս Տօնոյեան. — Տաղեր. Տպ. «Տիգրիս».
Հալէպ, 1939, էջ 24, գ. 7 ֆր.

Ն. Աղբալեան. — Բանասէրի յուշագիրք. Ժ. Ե. Տպ.
«Յոյս». Պէյրութ, 1939,

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱՌԻԻՆՆԵՐ

Եսեմեալու Ա. Ա. — Եւթարականութիւնը. թրդ.
ուս. է. Բարսեան Ռ. Պետհր. Երեւան, 1936,
էջ 473, գ. 4 ա.

Վասիլի Գ. Գ. — Շողեքարը. թրդ. ուս. է. Կի-
րակոսեան Է. Պետհր. Երեւան, 1935, էջ 65,
գ. 8 ա.

Խալաթի. — Գիտարարներու ընկերութեան որո-
շումներ. Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 27, գ.
50 կ.

«Հրահանգ քաղաքացիական համաձայնու-
թիւններէն». Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 42.
«Խալաք Շահին». Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 46.

Տ. Թորգոմ Պատրիարք Գուշակեանի ամբողջ եր-
կեր. — Ա. Առաքելոց շաւիղով. Տպ. Սրբոց
Յակոբեանց, Երուսաղէմ, 1939, էջ 239, գ.
6 գ. պ.

Արամ Գառնի. — Յոյսի եւ համբերութեան կղզին.
հր. Մ. Մ. Բ. 2. Տպ. «Մողերն», Թէհրան,
1939, էջ 56, գ. 2 սիւլ 50 զինար.

Արամ Գառնի. — Դէպի Աստուծոյ արքայութիւնը.
հր. ա. Միքայելեանի Բ. 1. Տպ. «Մողերն»,
Թէհրան, 1938, էջ 26, գ. 1 սիւլ 50 զինար.

Հ. Եփրեմ Պօղոսեան. — Քերականութիւն աշխար-
հարար լեզուի Ա. մասն, Ա. տարի, Բ. տպ.
Տպ. «Սիւրիան», Պոլսէ, 1939, էջ 40

L. G. Guerdan. — Les illusions de Bertrand Ber-
naux. Préface de René Benjamin de l'académie
Goncourt. Ed. de la Nouvelle revue critique,
12, Rue chanoinesse, Paris. 1939.

Մատենաշար «Արախ» Թերքի
Տպ. Ա. Ստեփանեան, Ալեքսանդրիա

Բ. 2. Ա. Պերմիտ. — Պէլլիէզի. թրդ. Շաւարշ Ա.
Ստեփանեան. 1928, էջ 417, գ. 20 Ե. Դ.

Բ. 6. Շ. Ստեփանեան. — Անդրանիկ. զրուակներ
աղդ. Հերոսին կեանքէն. 1930, էջ 264,
գ. 20 Ե. Դ.

Բ. 7. Կասրնի Շ. Ռիշար. — Ուրական. թրդ. Շ.
Ա. Ստեփ. 1932, էջ 256, գ. 15 Ե. Դ.

Բ. 9. Ռ. Հակարտ. — Թափառաշրջիկին մանեա-
կը. թրդ. Շ. Ա. Ստեփ. 1932, էջ 416,
գ. 20 Ե. Դ.

Բ. 11. Բիւր Արվեր. — Վօլկա Վօլկա. թրդ. Շ.
Ա. Ստեփ. 1932, էջ 167, գ. 10 Ե. Դ.

Բ. 12. Ժ. Պ. Տէրօգն. — Վօլկան բոցերու մէջ.
թրդ. Շ. Ա. Ս. 1932, էջ 283, գ. 15 Ե. Դ.

Բ. 14. Ռ. Հակարտ. — Մանգէզուսի աղջիկը.
թրդ. Շ. Ա. Ստեփ. 1934, էջ 340 + 343,
գ. 30 Ե. Դ.

ԳԱՆՁԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԳԵՐՈՒ

Խոյակապ եւ անգուզական գործին Ե. Գիրքը, 140է
աւելի Հայաստանեան եւ ազգային ինքնուրու
նագրեալ երգերով, հեղինակներու լուսանկարներով
եւ կենսագրական գիծերով: 120 մեծադիր էջեր,
ամենաբարձր քուրք եւ գեղարուեստական տպա-
գրութիւն: Գործը պիտի արտոնուի 6 գիրքով:
Ամբողջ գործին համար՝ Արտաստահման՝ 30 Դի-
լին, Ամերիկա՝ 9 Տոլար, Ֆրանսա՝ 300 ֆրանկ,
կանիսիկ: Չպատած՝ ապահովեցէ՛ք:

Դիմել՝ Imprimerie «Vosguédar», Rue Galal,
Le Caire (Egypte)

«Հրահանգ զիւղիորհուրդներու հաշուետուութեան
ձեւերը լրացնելու մասին». Պետհր. Երեւան,
1936, էջ 55.

«Շնորհարարութեան գործին բարելաւման եւ շինա-
բարութեան ամենացման մասին». Պետհր. Ե-
րեւան, 1936, էջ 36.

«Հրահանգ բարեկենդանի լուս. պահելու մասին».
Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 36.

«Քաղաքական կրթութեան մասին». թրդ. Զամա-
րեան. Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 35, գ. 40 կ.

Ջիւրաթ. — Մեծ գիւտեր. թրդ. ուս. է. Ելիւրիկեան.
Պետհր. Երեւան, 1935, էջ 190, գ. 50 կ.